

**Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΚΑΙ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β΄)**

ΔΕΥΤΕΡΑ 16 ΜΑΪΟΥ 2016 - ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

A1.

Ο δοκιμιογράφος αναλύει την αξία της φιλίας. Αρχικά, υποστηρίζει ότι αυτή επαινέθηκε από τα πανάρχαια χρόνια, γεγονός που μαρτυρεί την υψηλή θέση που καταλαμβάνει στη συνείδηση των ανθρώπων. Κατόπιν, αναφέρει πως ο Αριστοτέλης ορίζει τη συγκεκριμένη έννοια ως εύνοια, αντιδιαστέλλοντας τις σχέσεις που αναπτύσσονται ανάμεσα στα έμψυχα και τα άψυχα. Στη συνέχεια, παραθέτει τα τρία είδη φιλίας, τη χρησιμοθηρική, την ωφελιμιστική και την ουσιαστική κατά τον παραπάνω φιλόσοφο. Προτάσσει, όμως την τελευταία, καθώς θεωρεί πως η άριστη φιλία ανάμεσα σε δύο ανθρώπους θεμελιώνεται στην ίδια ηθική βάση. Ολοκληρώνει το συλλογισμό του με τη διαπίστωση ότι ο φίλος συμπαρίσταται στο δύσκολο αγώνα της επιβίωσης, ενώ παράλληλα στις αντιξοότητες της ζωής αποτελεί σύμβουλο και κριτή.

B1.

A. Λ

B. Σ

Γ. Σ

Δ. Σ

E. Λ

B2.

α) Η παράγραφος αναπτύσσεται με συνδυασμό μεθόδων:

Αρχικά , υπάρχει διαίρεση:

Διαιρετέα έννοια: φιλία

Διαιρετική βάση: είδη κατά του Αριστοτέλη

Μέλη της διαίρεσης: «δια το χρήσιμον», «δί' ηδονήν», «διά το αγαθόν»

Επίσης, υπάρχει αιτιολόγηση με τη χρήση της διαρθρωτικής λέξης «επειδή». Συγκεκριμένα, αιτιολογείται γιατί συνδεόμαστε με έναν άνθρωπο και γιατί διατηρούμε στενές σχέσεις μαζί του.

(επιπλέον, υπάρχει ως τρόπος ανάπτυξης τα παραδείγματα (διασκεδαστικός...συμπαίκτης))

β) •Άλλωστε: αντίθεση/εναντίωση

•Δηλαδή: επεξήγηση

•Όταν: χρονική σχέση (προϋπόθεση)

•Λοιπόν: συμπέρασμα

B3.

α)• Εγκωμίασαν = επαίνεσαν

•Ευχαρίστηση = τέρψη / ικανοποίηση / χαρά / ηδονή

•Συναναστροφής = συντροφιάς / σχέσης / επαφής

•Ακατάλυτη = αδιάσπαστη / αδιάκοπη / διαχρονική / άφθαρτη

•Φθείρεται = καταστρέφεται, ζημιώνεται

β) •Οικεία ≠ άγνωστα / ξένα

•Επιδέξιος ≠ αδέξιος

•Ωφέλεια ≠ βλάβη, εκμετάλλευση

•Αξία ≠ απαξία, ασημαντότητα

•Αυστηρό ≠ επιεική / συγκαταβατικό / ελαστικό

B4.

α) • «δια το χρήσιμον»: λόγια τρίτων που αναφέρονται όπως ειπώθηκαν

• «αγαπά»: μεταφορά, δίνει άλλη σημασία στη λέξη, (ειρωνεία)

• «υλικό ή ηθικό»: διευκρίνιση και συμπλήρωση νοήματος / επεξήγηση του όρου «κέρδος»

β) •β'ενικό πρόσωπο: δηλώνει οικειότητα, αμεσότητα, ζωντάνια. Ο συγγραφέας απευθύνεται άμεσα στον αναγνώστη - διάθεση συναισθηματικής προσέγγισης του δέκτη.

•α' πληθυντικό πρόσωπο: δηλώνει καθολικότητα, ζωντάνια, αμεσότητα. Συμμετέχει και ο ίδιος στο πρόβλημα, αποφεύγει να φανεί δογματικός. Ταύτιση συγγραφέα με αναγνώστη.

Γ.

Ζητείται επικοινωνιακό πλαίσιο: ομιλία

Προσφώνηση: Κυρίες και κύριοι,

Αποφώνηση: Ευχαριστώ για το χρόνο σας

Στοιχεία Προλόγου:

Συγκεντρωθήκαμε σήμερα εδώ με αφορμή την εκδήλωση του σχολείου μας για να συζητήσουμε το θέμα των ανθρώπινων σχέσεων στη σύγχρονη εποχή. Ως εκπρόσωπος των μαθητών του Λυκείου, πρόκειται να εκθέσω τις απόψεις μας αναφορικά με τα χαρακτηριστικά της γνήσιας φιλίας καθώς και το ρόλο που διαδραματίζουν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης στη δημιουργία σχέσεων φιλίας.

Κυρίως Θέμα:

• **Α΄ Ζητούμενο: Τα χαρακτηριστικά της γνήσιας φιλίας:**

- Ειλικρίνεια, εκλείπουν τα προσωπεία,
- Εντιμότητα, αξιοπρέπεια,
- Ανιδιοτέλεια, έλλειψη σκοπιμοτήτων και εξυπηρέτησης προσωπικών συμφερόντων,
- Σεβασμός στην προσωπικότητα του φίλου/άλλου, εκτίμηση,
- Απουσία υποκρισίας,
- Αυτοθυσία, αλτρουισμός,
- Συμπάθεια, αγάπη, αφοσίωση,
- Αλληλεγγύη και συνεργασία,
- Επίτευξη κοινών (ατομικών και συλλογικών) στόχων,
- Διαλλακτικότητα και ανεκτικότητα,
- Απουσία προκαταλήψεων και στερεοτύπων.

• **Β΄ ζητούμενο: Ο ρόλος των μέσων κοινωνικής δικτύωσης/διαδικτύου στη δημιουργία σχέσεων φιλίας**

Θετική συμβολή

- Διευκόλυνση στην επικοινωνία,
- Γνωριμία με άτομα που έχουν τα ίδια ενδιαφέροντα,
- Ευκαιρία για γνωριμία με ανθρώπους από άλλα μέρη ή χώρες του κόσμου, κατάργηση συνόρων,
- Επανένωση με φιλικά πρόσωπα από το παρελθόν,
- Δυνατότητα για ανταλλαγή απόψεων.

Αρνητική επιρροή

- Επιφανειακές σχέσεις που βασίζονται συχνά στην επιδειξιμανία,
- Εξάρτηση από την εύρεση φίλων, την επιθυμία να φαίνεται κανείς συναρπαστικός στους εικονικούς «φίλους» του,
- Ανάρτηση προσωπικών δεδομένων και πρόσβαση σε αυτά,
- Απομάκρυνση από την πραγματική ζωή, καθώς η αληθινή φιλία βασίζεται στη βιωματική εμπειρία,
- Αντικατάσταση της φυσικής και κατά πρόσωπο επικοινωνίας και επαφής με τους φίλους του, με αυτή των κοινωνικών δικτύων, πίσω από την οθόνη του υπολογιστή,
- Συχνά το άτομο οδηγείται στην αποξένωση και την απομόνωση.

Στοιχεία επιλόγου:

Συμπερασματικά, η φιλία αποτελεί έναν ισχυρό συνδετικό δεσμό που αναπτύσσεται ανάμεσα στους ανθρώπους. Άλλωστε, από την αρχαιότητα είναι γνωστό ότι ο άνθρωπος δεν είναι δυνατόν να ζήσει μόνος του. Σύμφωνα, μάλιστα με τον Αριστοτέλη ο άνθρωπος είναι «φύσει ζών πολιτικόν» και συνεπώς δεν δύναται να επιβιώσει έξω από την ανθρώπινη κοινωνία. Κρίνεται, επομένως αναγκαία η αδιάκοπη προσπάθεια του ατόμου για τη σύναψη αληθινών διαπροσωπικών σχέσεων.

Επιμέλεια: Βασιλειάδου Μ. - Εσκιτζή Ρ. - Ευθυμιάδου Ν. – Μπάσιου Α. - Παρασχάκη Ε. - Σεβρής Κ. - Χατζηνικολάου Ν. - Ευαγγελίδου Π. - Βασιλειάδης Σ.

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΚΘΕΣΗΣ

Το δοκίμιο του Παπανούτσου στο οποίο εξετάστηκαν οι μαθητές ήταν ευσύνοπτο, βατό και κατανοητό. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα η περίληψη και οι ερωτήσεις κατανόησης του κειμένου να είναι εύκολα διαχειρίσιμες από τους μαθητές. Οι ασκήσεις θεωρίας και οι λεξιλογικές ασκήσεις δεν θα δυσκόλευαν έναν καλά προετοιμασμένο μαθητή. Τέλος, το θέμα της έκθεσης, ίσως, αιφνιδίασε τους μαθητές κυρίως, στο α' ζητούμενο που άγγιζε μια θεματική της α' λυκείου, ωστόσο το β' ζητούμενο ήταν βατό για τους υποψηφίους.